

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarum Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quare sola fides dicitur fundamentum. I

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

des in corde in quo est, ab eo cuius est, sed eā tenet certissima scientia. Cum ergo ideo credere iubeamur, quia id, quod credere iubemur videre non possumus: ipsam tamen fidē quādo est in nobis, videmus in nobis, quia & rerū absentium præsens est fides, & rerū, quæ foris sunt, intus est fides, & rerum quæ nō videntur, videtur fides: & ipsa tēporaliter fit in cordibus hominum, & si ex fidelibus infideles fiant, perit ab eis. His verbis euidenter traditur, fidē ipsam in corde hominis ab ipso homine videri nō corporaliter, nō imaginarie, sed intellectualiter: & ipsam tamē absentium & eorum, quæ non vidētur esse. Vt n. Aug. alibi ait. Credimus vt cognoscimus, nō cognoscimus vt credamus. Quid enim est fides, nisi credere, quod non vides? Fides ergo est, quod non vides credere, veritas quod credidisti videre. Vnde recte fides dicitur argumentum vel conuictio rerū non apparentium: quia si fides est, ex eo conuincitur & probatur aliqua esse non apparentia, cū fides nō sit nisi de non apparentibus.

Descriptio fidei.

H

Ait n. Apost. Fides est substantia rerum sperandarū, argumentū vel conuictio nō apparentium; quia per fidem subsistunt in nobis etiā modo speranda, & subsistunt in futuro per experiētiam. Et ipsa est probatio & conuictio non apparentium, quia si quis de his dubitet, per fidem probatur: vt adhuc probatur futura resurrectio, quia ita crediderunt Patriarchæ & alij Sancti. Vel probatio est & certitudo, quod sint aliqua nō apparentia, vt supra dictū est. Proprie tamē fides dicitur substantia rerum sperandarū, quia sperādi substāt: & quia fundamentum est bonorū, quod nemo mutare pōt.

Si illa descriptio spei conueniat.

I

Si vero quæritur, an hæc descriptio spei conueniat: sane concedi potest vtrumlibet. Si autē dicatur conuenire, sunt & alia plura quibus differunt fides

*Ibid. paulo
inferius.*

*Super Ioann.
40. Tract.
27. 10. 9. cir-
ca illud, c. 6.
& nos credi-
mus & co-
gno.
Heb. II. 6*

*In Enc. ca. 8.
in fine.
1. Cor. 13. a*

*Tract. de
Lau. Cha.
in princip.
tom. 9.*

*Aug. ibidem
immediate
supra praal-
legata, to. 9.
Gregor. ho-
mil. 16.*

fides & spes: sed non improbe dici potest soli fidei conuenire, non spei, quia fides sola fundamentum dicitur, non quia fides virtus possit esse sine spe & charitate. Vnde Aug. Fides operans per dilectionem utique sine spe esse non potest: nec amor sine spe: nec sine amore spes, nec utrumque sine fide, & fides sine amore nihil prodest, potest tamen credi aliquid, quod non speratur, nihil a. potest sperari, quod non creditur. Ideoque credere, quod est actus fidei, naturaliter praecedit sperare, quod est actus spei, quia nisi aliquid credatur, non potest sperari. Creditur enim aliquid, quod non speratur. Inde est, quod in scriptura plerumque reperitur, quod fides praecedit spem, & spes sequitur fidem: non quod virtus fidei praecedat virtutem spei tempore vel causa, sed quia actus fidei naturaliter praecedit actum spei: quod etiam quidam concedunt de ipsa virtute fidei, ut naturaliter praecedat spem, non tempore. Vnde & recte ea sola dicitur fundamentum omnium virtutum & bonorum operum, non a fundamentum est charitatis, quia non ipsa charitatis, sed charitas ipsius virtutis fidei causa est. Charitas enim causa est & mater omnium virtutum: quae si desit, frustra habentur caetera, si autem adsit, habentur omnia. Charitas enim Spiritus Sanctus est, ut in superioribus praetaxatum est. Ipsa est ergo causa omnium virtutum, non ipsius a qua virtutum causa est, quia omnia munera excellit. Vnde Aug. Respicite ad munera Ecclesiae, & vniuersis excellentius charitatis munus cognoscetes: quae ut oleum, non potest premi in imo, sed superebullit. Non ergo eius causa vel fundamentum fides est. Greg. tamen super Ezechiel. dicit quia nisi prius fides teneatur, nullatenus ad spiritualem amorem attingitur. Non enim charitas fidem, sed fides charitatem praecedit: quia nemo potest amare quod non crediderit, sicut nec sperare. Sed hoc accipi potest esse dictum de fide, quae virtus non est. Ipsa enim spem & charitatem frequen-

frequentè præcedit: vel de actu fidei, qui forte naturaliter actum charitatis præcedit, sicut actum spei, quod verba præmissa diligenter notata inveniunt, & ea etiam quæ addit dicens, Nisi ea, inquit, quæ audis credideris, ad amandum ea, quæ audis non inflammaberis: quæ tantum de non visis est, vt ante diximus. Vnde Chrysostr. Fides in anima nostra facit subsistere ea, quæ non videntur: de quibus proprie fides est, de visis enim non est fides, sed agnitio.

Chrysostr. super epistolam ad Hebræos hom. 21. in fine circa illud cap. 11. Fides est sperand.

QUOMODO INTELLIGITUR QUOD SCRIPTUM est, vt cum factum fuerit credatis.

DISTINCT. XXIV. A

Hic quæritur, si fides tantum de non visis est, quomodo veritas Apostolis ait, Nunc dico vobis priusquam fiat, vt cum factum fuerit credatis: vbi inuivideretur, quod fides illis fuerit de factis & visis. Super quo Aug. mouet quæstionem & absoluit, ita inquit. Quid sibi vult. Vt cum factum fuerit credatis. Hæc est laus fidei, si quod creditur non videtur. Nam & Thomas, cui dictum est. Quia vidisti me, credidisti: non hoc credidit, quod vidit. Cernebat enim & tangebatur carnem uiuentem, quam viderat morientem, & credebat Deum in carne ipsa latentem. Credebat ergo mente, quod non videbat, per hoc quod sensibus corporis apparebat. Si vero dicuntur credi quæ videntur, sicut dixit vnusquisque oculis suis credidisse: non ipsa est, quæ in nobis ædificatur fides, sed ex rebus quæ videntur, agitur in nobis vt ea credantur, quæ non videntur. Ex his aperte intelligitur, quod proprie fides non apparentium est. Nec illa est fides qua in Christo ædificamur, quæ dicimus vsitata locutione, nos ea credere quæ videmus. Alibi tamen dicit Aug. fidem esse de rebus præsentibus: quæ erit in futuro, cum per speciem Deum præsentem contem-
plabimur: quæ tamē non proprie dicitur fides, sed veri-

Ioan. 14. Aug. super Ioan. in tractat. 79. in initio. Tom. 6. Ioan. 20. 8. Aug. lib. 1. Quæst. Evangel. ca. 39. Tomo 4.

veri-